

Nedaudz jaunāka par pašu Liepājas Valsts ģimnāzijas ēku, kuras pamatakmens zemē likts 1910. gadā, ir skolas bibliotēka. Tā izveidota 1939. gadā, tāpēc arī ir ar senu vēsturi, taču, uzmeklējot informāciju par skolas bibliotēku tīmeklī, ieraugāma mūsdienīga un jauniešiem atvērta vieta, kura gan piedalās mācību procesā, gan kalpo kā miera osta tās lasītājiem. Ģimnāzijas bibliotekāre Lāsma Spāģe īpaši izceļ draudzīgas atmosfēras veicināšanu un pārdomātus grāmatu ieteikumus, kas visai bieži balstīti pašas kā lasītājas pieredzē – pērn vien Lāsma savā lasītāju platformas “Goodreads” profilā uzskaitījusi apaļu simtu gada laikā izlasīto grāmatu. Skolas bibliotēkā viņa darbojas deviņus gadus, no kuriem pēdējos sešus ir, kā pati saka, solo bibliotekāre.

“

Daži skolēni izvēloties grāmatas ne tikai sev, bet arī vecākiem.

”

Bibliotēkas krājumu speciāliste raksturo kā daiļrunīgu un daudzpusīgu. Par to liecina, krājuma sakārtojums, jo liela daļa no tā ir iedalīta pēc tēmu nosaukumiem, piemēram, “Kultūras kanoņi”, “Citādība literatūrā”, “Māksla mācīt” u. c. Šāds sakārtojums vairāk piesaista lasītājus, un katras grāmatas atrašanās vieta ir zināma. Klasiskā latviešu un ārzemju literatūra, kā arī dzeja ir sakārtota pēc autora uzvārda alfabēta secībā. Atsevišķi tiek izdalīta jaunākā literatūra un bērnu žūrijas grāmatas. Daži skolēni izvēloties grāmatas ne tikai sev, bet arī vecākiem.

Bibliotekāre ikdienas darbā iesaista medijpratību un apzinātības praksi. Viņa vada nodarbības, kas attīsta kritisko domāšanu par apkārt esošo informāciju un palīdz skolēniem atpazīt mediju manipulācijas. Savukārt apzinātības vingrinājumi veicina koncentrēšanos un emociju regulāciju – būtiskas prasmes informācijas uztverē un apstrādē. Šīs zināšanas speciāliste pilnveido arī pati, apmeklējot personīgās un profesionālās pilnveides kursus.

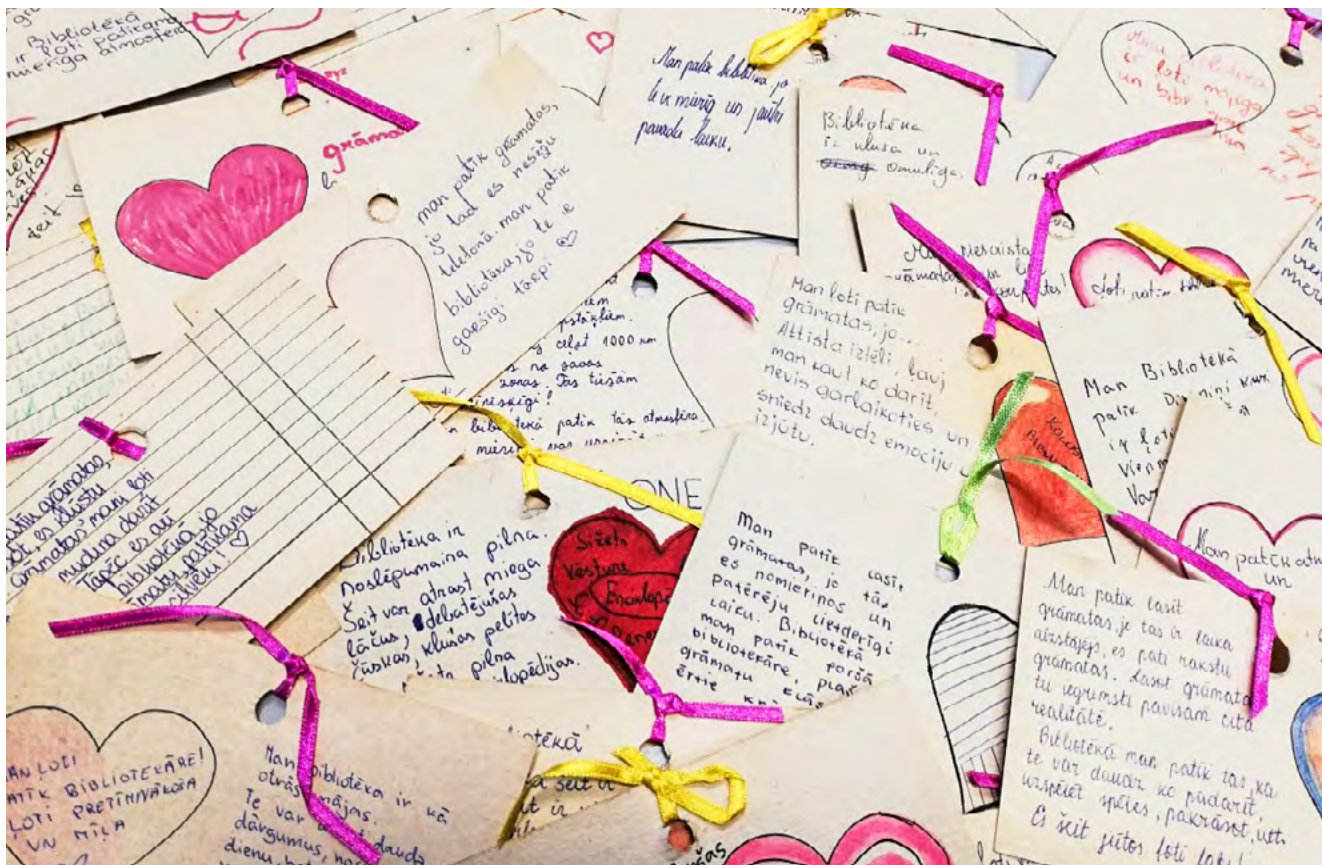
Kā jauniešu aktualitātes Lāsma min vajadzību pēc līdzvērtīgas, nevērtējošas sarunas, kas arī veido daļu no bibliotēkas ikdienas, kad bibliotēkā tiek meklētas ne tikai grāmatas, bet arī sarunu biedrs. Jauniešiem patīk omulība un savrupība, tādēļ bibliotēkas lielie klusuma krēsli ir īpaši iecienīti.

Ieskats Liepājas Valsts ģimnāzijas lasīšanas veicināšanas pasākumos

→ Konkursi

Jau vairākus gadus bibliotēkā tiek rīkots grāmatu attēlu konkurss, kur ģimnāzijas bibliotēkas *Facebook* un *Instagram* kontos 14 dienu garumā dalībniekiem pēc daļēji publicēta grāmatas vāka »

» un neliela teksta fragmenta vajag noskaidrot grāmatas autoru, nosaukumu un noteikt trīs atslēgvārdus, kas raksturo grāmatas saturu. Atjautīgākie izmanto bibliotēkas interneta vietnes sadaļu “Jaunāko grāmatu vēstnesis”. Konkursa mērķis ir gan aktualizēt ģimnāzijas mājaslapas sadaļu “Bibliotēka”, gan jaunāko literatūru. Nereti aktivitātes tiek sasaistītas ar svētkiem, piemēram, Valentīna dienu vai patriotu mēnesi novembrī.

→ Lasītprasme kā ieradums

2017. gadā ģimnāzijas bibliotēka atjaunoja savu dalību Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) lasīšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, ko ģimnāzijā dēvē par “Lasīšanas maratonu”. Lai reklamētu programmu un atkārtoti uzsvērtu, ka lasīt ir stilīgi un noderīgi, ir ieviesta tradīcija ik rudeni tikties ar 7. klašu skolēniem īpašās bibliotēkārās stundās, kurās tiek pārlūkoti jautājumi par to, kāpēc vajadzīga bibliotēka, kādi ir lasītprasmes ieguvumi, ar ko atšķiras sociālajos medijos atrodamā informācija no grāmatās esošās, kā praktiski veidot lasītprasmes ieradumu

“Man patīk grāmatas, jo...”- tā iesākas kartīšu rakstīšana Valentīna dienas Grāmatmīļu pieturā. Atbildes ir tik dažādas, cik dažādi ir paši lasītāji.

un citi. Ar spēli “Citāts meklē grāmatu” tiek iepazītas jaunās LNB lasīšanas programmas kolekcijas grāmatas. Lai noturētu skolēnu uzmanību, tiek izmantots kontroljautājuma *knifnīš* – par pareizu atbildi tiek saņemta salda balva, par nepareizu – maza zīmīte ar smaidiņu, atgādinājums, ka jāsamazina telefona lietošanas laiks un vairāk jālasa grāmatas.

→ Medijpratības un apzinātības veicināšana

“Divas prasmes, kuras uzskatu par ļoti nozīmīgām prasmēm jebkura cilvēka dzīvē un kuras būtu nepieciešams integrēt mācību vidē, ir apzinātības prasme un medijpratība. Lai varētu ar tām iepazīstināt ģimnāzistus, apguvu apzinātības pasniegšanas metodiku deviņu mēnešu profesionālās »

2024. gada maijā Lāsma (otrā no labās) bija viena no 25 bibliotekārēm, kura noslēdza LNB organizētās medijpratības mācības, iegūstot “Medijpratības meistarā” titulu.

» pilnveides kursā pedagogiem “Apzinātība un tās pasniegšanas un izmantošanas metodes mācību iestādē”, stāsta bibliotekāre. Pēc kursa apguves viņa organizēja apzinātības nodarbības, kurās ieinteresētie vidusskolēni reizi mēnesī iepazīnās ar apzinātības jēdzienu un to, kā praktiski trenēties būt vēriģiem pret sevi un citiem, prast tikt galā ar savām emocijām, par to, kāds ir cēlonis pārsteidzīgu, neadekvātu lēmumu pieņemšanā. Tikpat intensīvas un jēgpilnas bijušas LNB rīkotās “Medijpratības meistarā” mācības, kurās pretēji apzinātības kursam bija jāvērs lielāka uzmanība procesiem, kas notiek apkārtējā vidē. Kurša beigās kā gala pārbaudījums tika dots uzdevums novadīt medijpratības stundu. Speciāliste izvēlējās nepatīsu ziņu tēmu vidusskolai, lai parādītu, cik dažāda veida ziņas mēdz būt, lai novērstu cilvēku uzmanību no patiesības. “Vēlējos akcentēt, cik svarīgi lietot atbilstošus terminus, lai precīzāk un ātrāk atpazītu manipulāciju ar faktiem, un te jau atkal nonākam pie lasītprasmes. Jo vairāk cilvēks lasa, jo bagātāka valoda, jo lielāka koncentrēšanās spēja, attīstītāka kritiskā domāšana,” viņa uzskata. ●